

Metodika pro sjednocení jednotlivých forem krátkodobého vzdělávání pomocí kreditového systému ECTS

Výstup č. 8 projektu – SPECIFICKÉHO CÍLE C1 –

Zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí
mikrocertifikátu (micro-credentials) NÁRODNÍHO PLÁNU OBNOVY
PRO OBLAST VYSOKÝCH ŠKOL PRO ROKY 2022–2024

Toto dílo podléhá licenci Creative
Commons Uveďte původ - Zachovejte
licenci 4.0 Mezinárodní Licence

Projekt

Národní plán obnovy (NPO) České republiky je postaven na šesti prioritách, a to na digitální transformaci, fyzické infrastruktuře a zelené tranzici, vzdělávání a trhu práce, institucích a regulaci a podpoře podnikání, výzkumu, vývoji a inovaci, zdraví a odolnosti obyvatel. Tyto priority jsou implementovány prostřednictvím 27 komponent. Prostředky na realizaci NPO budou České republice poskytnuty z Evropské unie prostřednictvím Nástroje pro oživení a odolnost (Recovery and Resilience Facility), a to v průběhu let 2021–2026.

Projekt – Specifický cíl C1 – Zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí mikrocertifikátů (micro-credentials) Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2022-2024 je součástí cílů stanovených v reformě 3.2.1 *Transformovat vysoké školy s cílem adaptace na nové formy učení a v odpovědi na měnící se potřeby trhu práce* v rámci komponenty 3.2 *Adaptace kapacity a zaměření školních programů* Národního plánu obnovy zřízeného dle Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021. Projekt spojil 26 veřejných vysokých škol, aby společně sdílely zkušenosti a systematicky pracovaly na vytvoření analytického a metodického rámce a zázemí informačních systémů pro implementaci koncepce mikrocertifikátu (micro-credentials) do prostředí veřejných vysokých škol v České republice a jejich napojení na širší Evropský rámec.

Partneři projektu

Předložené materiály vznikly za podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Národního plánu obnovy v rámci projektu Transformace VŠ na UK (reg. č. NPO_UK_MSMT-16602/2022) a jsou určeny ke vzdělávacím a metodickým účelům.

Koordinující vysoká škola projektu

Univerzita Karlova

UNIVERZITA
KARLOVA

Hlavní koordinátoři projektu za Univerzitu Karlovu

Doc. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D., prorektorka pro studijní záležitosti UK

Mgr. Jaroslav Švec, OSZS UK; Mgr. Anna Malá, OPP UK

Spolupracující české veřejné vysoké školy v projektu podle abecedního seznamu

- ▶ Akademie múzických umění v Praze (AMU)
- ▶ Akademie výtvarných umění v Praze (AVU)
- ▶ České vysoké učení technické v Praze (ČVUT)
- ▶ Česká zemědělská univerzita v Praze (ČZU)
- ▶ Janáčkova akademie múzických umění (JAMU)
- ▶ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích (JU)
- ▶ Masarykova univerzita (MU)
- ▶ Mendelova univerzita v Brně (MENDELU)
- ▶ Ostravská univerzita (OU)
- ▶ Slezská univerzita v Opavě (SU)
- ▶ Technická univerzita v Liberci (TUL)
- ▶ Univerzita Hradec Králové (UHK)
- ▶ Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (UJEP)
- ▶ Univerzita Karlova (UK)
- ▶ Univerzita Palackého v Olomouci (UPOL)
- ▶ Univerzita Pardubice (UPCE)
- ▶ Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB, zkrácený název: UTB ve Zlíně)
- ▶ Veterinární univerzita Brno (VETUNI)
- ▶ Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (VŠB-TUO, zkrácený název: VŠB – Technická univerzita Ostrava)
- ▶ Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE)
- ▶ Vysoká škola chemicko-technologická v Praze (VŠCHT Praha)
- ▶ Vysoká škola polytechnická Jihlava (VŠPJ či VŠP Jihlava)
- ▶ Vysoká škola technická a ekonomická v Českých Budějovicích (VŠTE)
- ▶ Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze (UMPRUM)
- ▶ Vysoké učení technické v Brně (VUT)
- ▶ Západočeská univerzita v Plzni (ZČU)

Výstup projektu č. 8: Sjednocení výstupů jednotlivých forem krátkodobého vzdělávání pomocí ECTS

Koordinující vysoká škola výstupu č. 8 projektu

- ▶ Univerzita Palackého v Olomouci

Univerzita Palackého
v Olomouci

Řešitel dílčí části projektu za Univerzitu Palackého v Olomouci

- ▶ prof. Mgr. MgA. Vít Zouhar Ph.D., prorektor pro studium

Koordinátor předkládající za pracovní skupinu č. 5

- ▶ Mgr. Bc. Klára Tesaříková Čermáková (*Univerzita Palackého v Olomouci*)

Zpracovali (podle abecedního seznamu)

- ▶ Mgr. Jaroslav Bezchleba (*Vysoká škola polytechnická Jihlava*)
- ▶ doc. Mgr. Miroslav Dopita, Ph.D. (*Univerzita Palackého v Olomouci*)
- ▶ Mgr. Zlata Hokrová, Ph.D. (*Západočeská univerzita v Plzni*)
- ▶ Mgr. Jakub Homolka, Ph.D. (*Univerzita Karlova*)
- ▶ PhDr. Helena Horová, Ph.D. (*Západočeská univerzita v Plzni*)
- ▶ Ing. Vladimír Janíček, Ph.D. (*České vysoké učení technické v Praze*)
- ▶ Ing. Jana Krátká, Ph.D. (*Vysoká škola chemicko-technologická v Praze*)
- ▶ Mgr. Martin Kudělka (*Ostravská univerzita*)
- ▶ Bc. Anna Michalík Kvíčalová, MA, Ph.D. (*Univerzita Karlova*)
- ▶ Lenka Miková (*Česká zemědělská univerzita v Praze*)
- ▶ Mgr. Soňa Nantlová (*Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze*)
- ▶ Mgr. Kateřina Oleksíková (*Masarykova univerzita*)
- ▶ Mgr. Jan Potoček (*Univerzita Karlova*)
- ▶ PhDr. Lucie Rohlíková, Ph.D. (*Západočeská univerzita v Plzni*)
- ▶ Mgr. Pavla Satrapová (*Univerzita Karlova*)
- ▶ Mgr. Monika Šumberová (*Ostravská univerzita*)
- ▶ Mgr. Klára Tesaříková Čermáková (*Univerzita Palackého v Olomouci*)
- ▶ Mgr. Najah Torbová (*České vysoké učení technické v Praze*)
- ▶ Mgr. Milan Večerka (*Univerzita Palackého v Olomouci*)

Dílčí cíl č. 5 projektu, výstup č. 8

Dílčí cíl č. 5 projektu ve specifickém cíli C1 Národního plánu obnovy pro oblast vysokých škol pro roky 2022-2024 s cílem zlepšení prostupnosti vzdělání na úrovni vysokých škol pomocí mikrocertifikátů (micro-credentials):

Sjednocení výstupů jednotlivých forem krátkodobého vzdělání pomocí kreditového systému ECTS (zejména stanovení náročnosti vybraných kurzů v souladu s požadavky ECTS). Stanovení náročnosti je očekáváno u existujících kurzů, u nichž bude ze strany předkladatele identifikován potenciál k naplnění všech požadavků kladených na mikrocertifikáty na evropské a mezinárodní úrovni.

Výstup č. 8: **Metodika sjednocení výsledků učení a studijní zátěže u jednotlivých forem vzdělávání pomocí kreditového systému ECTS na českých vysokých školách**

Slovníček pojmů

Micro-credential (~s pl.) neboli mikrocertifikát je elektronický záznam – osvědčení – o absolvování jednotky učení malého rozsahu vyjádřeného ECTS kredity a dosažení jasně definovaných a ucelených výsledků učení, tedy souboru znalostí, dovedností a postojů, které tvoří způsobilosti (kompetence).

Tyto jednotky učení jsou zařazeny do Evropského rámce kvalifikací (EQF), podléhají systému standardizovaných procesů zajištění kvality a jsou posuzovány podle transparentních a jasně vymezených kritérií. Jednotkou učení může být například program CŽV ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 111/1998 Sb., zákona o vysokých školách, případně jejich soubor (několik souběžných nebo návazných programů CŽV).

Program celoživotního vzdělávání / Program CŽV – jedná se o druh vzdělávání, který doplňuje, prohlubuje, obnovuje nebo rozšiřuje vědomosti, dovednosti a kvalifikaci jeho účastníků. Jde o další formu vzdělávání poskytovanou vysokými školami jako nejvyšším článkem vzdělávací soustavy podle § 1 písm. c) zákona č. 111/1998 Sb.

Podle § 60 odst. 1 zákona o vysokých školách „*může v rámci své vzdělávací činnosti vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplatu programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově*“.

Obsah

1	Kontext sjednocení jednotlivých forem krátkodobého vzdělávání	5
1.1	Výsledky učení – Národní kvalifikační rámec.....	5
1.2	Rámec realizace krátkodobého vzdělávání na VŠ.....	6
2	Stanovení náročnosti programů CŽV vedoucích k zisku micro-credentials v souladu s ECTS	8
3	Stanovování kreditové zátěže u programů CŽV realizovaných v rámci akreditovaného/schváleného SP	11
4	Stanovení kreditové zátěže u ostatních programů CŽV	13
	Příloha 1: Žádost o schválení programu CŽV	17
	Příloha 2: Jak psát výstupy z učení pro vzdělávací programy a předměty.....	23
	Příloha 3: EQF a deskriptory popisující úroveň kvalifikací EQF.....	31

1 Kontext sjednocení jednotlivých forem krátkodobého vzdělávání

Sjednocení jednotlivých forem krátkodobého vzdělávání je důležitým procesem při vytváření programů celoživotního vzdělávání na vysokých školách. Programy celoživotního učení jsou navrženy tak, aby poskytovaly úspěšným absolventům znalosti a dovednosti, které tvoří způsobilosti (kompetence), nezbytné pro orientaci ve zvoleném studijním programu nebo profesi a také aby podporovaly jejich osobní a profesní rozvoj v průběhu života.

1.1 Výsledky učení – Národní kvalifikační rámec

Pro optimální kontrolu kvality vzdělávání je nutné umět je popsat v rámci odpovídajících kategorií, k čemuž nám slouží národní kvalifikační rámce. Níže uvádíme z publikace *Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, Díl 1. Národní deskriptory*¹ některé z nich.

Kvalifikační rámec (QRAM) je definován jako „nástroj pro klasifikaci kvalifikací podle souboru kritérií stanovených pro jednotlivé úrovně dosaženého učení“.²

Kvalifikační rámce a ECTS – hlavní obsah

Národní kvalifikační rámec (NQF) terciárního vzdělávání musí z povahy věci brát v úvahu dva evropské kvalifikační rámce (European Qualifications Framework - EQF a Qualifications Framework in the European Higher Education Area - QF-EHEA)³ a příslušné právní předpisy, které se k terciárnímu vzdělávání vztahují. Český Národní kvalifikační rámec má vyváženě plnit obě hlavní funkce kvalifikačních rámců:

1) Funkce komunikační

- poskytuje studentům lepší informace o možnostech studia, což jim umožní snazší a zodpovědnější výběr vysoké či vyšší odborné školy,
- zajišťuje srovnatelnost studia, tím i prostupnost mezi školami, mezinárodní mobilitu a zaměstnatelnost studentů a absolventů,
- informuje zaměstnavatele a obecně okolí terciárního vzdělávání o očekávatelných znalostech, dovednostech a způsobilostech absolventů, a umožňuje tak lépe posoudit jejich možnosti při vstupu na trh práce.

2) Funkce regulativní

- vymezuje vnitrostátní standard týkající se úrovně znalostí a dovedností, které tvoří způsobilosti absolventů studijních programů v terciárním vzdělávání,
- projektuje strukturu terciárního vzdělávání ve smyslu typů studijních programů ve vztahu k probíhající reformě terciárního vzdělávání,
- určuje kreditový rozsah jednotlivých typů studijních programů terciárního vzdělávání ve vztahu k ECTS,

¹ Nantl, J., & Černíkovský, P. a kol. (2011). *Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, Díl 1. Národní deskriptory*. Praha: MŠMT. <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/ipn-q-ram-kvalifikacni-ramec-terciarneho-vzdelavani>

² Kvalifikací se rozumí formální osvědčení dosažených výsledků z učení, které byly prokázány předepsaným způsobem podle stanovených standardů.

Nantl, J. (2014). *Český rámec kvalifikací*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání. http://archiv-nuv.npi.cz/uploads/EQF2016/publikace/2_1_CZQF_study_fin_1.pdf

³ Evropský kvalifikační rámec EQF. Dostupné z: <https://europass.cz/eqf> Qualifications Framework in the European Higher Education Area (QF-EHEA). <https://www.ehea.info/page-qualification-frameworks>

- poskytuje kritéria pro posuzování akreditovaných vzdělávacích činností v terciárním vzdělávání,
- formuluje kritéria pro uznávání zahraničního vzdělání (nebo jeho části) na úrovni terciárního vzdělávání v České republice.

Národní kvalifikační rámec tak je metodickým nástrojem pro vývoj a zajišťování kvality kvalifikací v terciárním vzdělávání prostřednictvím vymezení úrovně prokazovaných znalostí, dovedností a způsobilostí absolventů.

Evropský rámec kvalifikací pro celoživotní učení (EQF) je společným evropským referenčním rámcem umožňujícím zemím Evropské unie vzájemné propojení národních kvalifikačních rámců. EQF využívá osm referenčních úrovní kvalifikací založených na popisu výstupů učení kategorizovaných na znalosti, dovednosti a kompetence. EQF byl přijat Evropským parlamentem a Radou EU 23. dubna 2008. Národní kvalifikační rámce by měly být přiřazeny k úrovním EQF, možností je rovněž přiřazení úrovní národních kvalifikačních rámců k úrovním EQF.⁴

Rámec kvalifikací Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání (QF-EHEA) je zastřešujícím rámcem pro kvalifikace terciárního vzdělávání zemí sdružených v EHEA. QF-EHEA obsahuje tři cykly popsané předpokládanými výstupy učení dle tzv. Dublinských deskriptorů, první cyklus navíc zahrnuje programy tzv. krátkého cyklu. Byl přijat v roce 2005 a členské země se zavázaly vytvořit národní kvalifikační rámce, jež by byly se zastřešujícím rámcem EHEA kompatibilní.⁵

Jednotlivé stupně kvalifikačního rámce i s deskriptory představuje příloha 3. Podrobněji uvedené řeší Národní přiřazovací zpráva České republiky.⁶

1.2 Rámec realizace krátkodobého vzdělávání na VŠ

Realizace krátkodobého vzdělávání na VŠ - obsah

V současné době je na vysokých školách možné realizovat **programy celoživotního vzdělávání** (dále jen „programy CŽV“) jako další formu vzdělávání podle § 1 písm. c) zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, které doplňuje, prohlubuje, obnovuje nebo rozšiřuje vědomosti, dovednosti a kvalifikaci jeho účastníků. Programy CŽV mohou být orientovány na výkon povolání nebo zájmově. V předložené metodice jsou nejčastěji zmiňovány níže uvedené skupiny programů CŽV, jejichž úspěšným absolventům mohou být uděleny mikrocertifikáty.

Program CŽV v rámci akreditovaného/schváleného studijního programu je uskutečňován naprosto identicky jako studijní program nebo jeho část (předměty). Studijní program, z něhož program CŽV vychází, byl akreditován Národním akreditačním úřadem pro vysoké školství (NAÚ pro VŠ) nebo schválen vysokou školou v rámci oprávnění vyplývajícího z udělené institucionální akreditace.

⁴ European Commission. (2008). *Explaining the European Qualifications Framework for Lifelong Learning*. <https://europa.eu/europass/system/files/2020-05/EQF-Archives-EN.pdf>

⁵ Nantl, J., & Černíkovský, P. a kol. (2011). *Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, Díl 1. Národní deskriptory*. Praha: MŠMT. <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/ipn-q-ram-kvalifikacni-ramec-terciarniho-vzdelavani>

⁶ Pohanková, J. et al. (2015). *Národní přiřazovací zpráva České republiky*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV). <https://archiv-nuv.npi.cz/eqf/publikace.html>

Akreditovaný profesní program CŽV je profesně orientovaný a akreditovaný u akreditačního orgánu (např. u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy v rámci systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků).

Program CŽV orientovaný na výkon povolání je program CŽV kvalifikačního a dalšího vzdělávání, který je určen k rozšíření a doplnění odborné kvalifikace, k rozvoji koncepce celoživotního učení a ke zvýšení konkurenceschopnosti pracovníků na trhu práce.

Zájmově orientovaný program CŽV umožňuje vyrovnávat jednostrannost převažujícího profesního rozvoje a působí jako harmonizační prvek. Programy CŽV zájmově orientované pomáhají dotvářet hodnotovou orientaci jedince, a proto jsou považovány za nezbytný doplněk vzdělávání kvalifikačního. Vedou rovněž k posílení vzájemných vazeb mezi lidmi na pracovištích i v každodenním životě.

Krátkodobé formy vzdělávání na českých vysokých školách jsou, jak již bylo uvedeno výše, upraveny v zákoně o vysokých školách, a to ve formě celoživotního vzdělávání, jehož podrobnější úprava je uvedena v § 60.

§ 60

Celoživotní vzdělávání

(1) V rámci své vzdělávací činnosti může vysoká škola poskytovat bezplatně nebo za úplatu programy celoživotního vzdělávání orientované na výkon povolání nebo zájmově. Bližší podmínky celoživotního vzdělávání stanoví vnitřní předpis. Účastníci celoživotního vzdělávání s ním musí být seznámeni předem.

(2) O absolvování studia v rámci celoživotního vzdělávání vydá vysoká škola jeho účastníkům osvědčení. Úspěšným absolventům celoživotního vzdělávání v rámci akreditovaných studijních programů, pokud se stanou studenty podle tohoto zákona (§ 48 až 50), může vysoká škola uznat kredity, které získali v programu celoživotního vzdělávání až do výše 60 % kreditů potřebných k řádnému ukončení studia.

(3) Vzdělávání v programu celoživotního vzdělávání nezakládá jeho účastníkům právní postavení studenta podle tohoto zákona.

Uvedené zákonné ustanovení odkazuje na podrobnější úpravu ve vnitřním předpisu vysoké školy, v němž jsou vysoké školy povinny si specifikovat podmínky realizace celoživotního vzdělávání, se kterými seznamují účastníky celoživotního vzdělávání předem. Tento fakt pak může způsobovat při sjednocování výstupů programů CŽV jisté rozdíly v přístupu a nemožnost naprosto identické aplikace pravidel uvedených v této metodice.

2 Stanovení náročnosti programů CŽV vedoucích k získání micro-credentials v souladu s ECTS

Kredity (ECTS) vyjadřují množství vynaložené práce (studijní zátěž měřenou v čase). Systém kreditů tak vychází ze studijní zátěže učícího se nutné k dosažení cílů daného vzdělávacího/studijního předmětu či programu, tzn. výsledků učení, tedy kompetencí získaných absolvováním předmětu či programu.

Systém ECTS je ve vysokoškolském prostředí nastaven tak, že studijní zátěž v jednom akademickém roce odpovídá 60 kreditům. Standard šedesáti kreditů za rok může být uplatňován jako faktor v zajišťování kvality v případech, liší-li se od něj výrazně počet získaných kreditů, které student za rok získá.⁷

V kontextu programů celoživotního vzdělávání se stanovením kreditové zátěže rozumí proces přidělování kreditních hodnot samostatným **předmětům nebo skupinám (stohovaným) předmětů**, které tvoří program CŽV. Kreditová zátěž je měřítkem vynaložené práce v čase, kterou musí účastník programu vzdělávání vykonat, aby dokončil určitý program CŽV, tvořený samostatným předmětem nebo skupinou (stohovaných) předmětů.

Vzhledem k výše uvedenému by v programech CŽV vedoucích k získání micro-credentials měla být kreditová zátěž stanovována **zpravidla v intervalu 1 až 60 ECTS**. To souvisí s povahou CŽV, jestli se jedná o mikrocertifikáty pro jednotlivé moduly (Micro-Credential Modules) zastoupené nižšími hodnotami ECTS (1-5 ECTS) nebo krátké vzdělávací programy (SLP: Short Learning Programmes) zastoupené vyššími hodnotami ECTS (6-60 ECTS).⁹

Kreditová zátěž pro programy celoživotního vzdělávání se obvykle určuje s ohledem na následující faktory:

- a) **Výsledky učení** (learning outcomes)¹⁰, které jsou vyjádřeny prostřednictvím kompetencí, vyjadřují, co bude vzdělávající se umět, čemu bude rozumět nebo co bude schopen dělat, až daný předmět či studium úspěšně ukončí. Kreditová zátěž předmětu nebo skupiny (stohovaných) předmětů by měla vycházet z očekávaných výsledků učení daného předmětu. To znamená, že kreditová zátěž by měla odrážet úroveň obtížnosti a množství potřebné práce vynaložené v čase k dosažení výsledků učení.

Nejčastěji jsou výsledky učení vymezovány prostřednictvím formulace cílů studia, studijních výsledků, kreditové zátěže a náročnosti. Cíle studia vycházejí z aktivních sloves popisujících

⁷ Příručka ECTS Users' Guide 2015 (European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture, 2017)

⁸ Termín „stohovatelnost“ v souvislosti s mikrocertifikáty zmiňuje např. dokument Proposal for a Council Recommendation on a European approach to micro-credentials for lifelong learning and employability <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52021DC0770>

⁹ Publikace autorů Hudak a Camilleri (2018) pracuje se jiným vymezením rozpětí hodnot ECTS u programů CŽV, přesto může být v jiných ohledech inspirativní. Srov. Hudak, R., & Camilleri, A. F. (2018). *The Micro-Credential Users' Guide*. MicroHE Consortium, s. 12. [D3_3_MicroHE-Users-Guide.pdf \(microcredentials.eu\)](https://microcredentials.eu/content/EN/TEXT/?uri=CELEX:52021DC0770)

¹⁰ „Learning outcomes“ je překládáno do češtiny nejednotně dvěma termíny, a to výstupy učení nebo výsledky učení. Jakkoli autorům této metodiky přijde výstižnější překlad „výstupy učení“, do textu této metodiky jsme použili termín „výsledky učení“, který je takto užíván i v legislativě pro VŠ (např. v Nařízení vlády č. 274/2016 Sb. o standardech pro akreditace ve vysokém školství). Pokud je v metodice citována jiná literatura, kde se termín vyskytuje v podobě „výstupy učení“ (např. v Příloze 2) nechali jsme jej v této původní podobě. Srov. Bienertová-Vašků, J. et al. (2016). *Využití výsledků učení na vysokých školách. Příručka pro pedagogickou praxi a vedení VŠ*. Praha: MŠMT.

https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Jakub/Prirucka_Vyuziti_vysledku_uceni_na_vysokych_skolach_Impuls.pdf

výsledky učení prostřednictvím Bloomovy taxonomie a napomáhají tak k určení časové náročnosti podle náročnosti úrovně osvojení, a tedy i kreditové zátěže.¹¹

Cílová kategorie (úroveň osvojení)	Typická slovesa k vymezení cílů
1. Zapamatovat – termíny a fakta, jejich klasifikace a kategorizace	definovat, identifikovat, vytvořit seznam, vyjmenovat, opakovat, vzpomenout si, rozpoznat, zapsat, spojit, zopakovat, podtrhnout, zvýraznit
2. Rozumět – překlad z jednoho jazyka do druhého, převod z jedné formy komunikace do druhé, jednoduchá interpretace, extrapolace (vysvětlení)	vybrat, uvést příklad, předvést, popsat, určit, rozlišovat, vysvětlit, vyjádřit, říci vlastními slovy, vybrat, přeformulovat, sdělit, přeložit, simulovat, vypočítat, zkontrolovat, změřit
3. Aplikovat – použití abstrakcí a zobecnění (teorie, zákony, principy, pravidla, metody, techniky, postupy, obecné myšlenky v konkrétních situacích)	aplikovat, demonstrovat, interpretovat údaje, načrtnout, zobecnit, uvést vztah mezi, plánovat, použít, prokázat, registrovat, řešit, vyzkoušet, rozlišit, připravit, zaznamenat
4. Analyzovat – rozbor komplexní informace (systému, procesu) na prvky a části, stanovení hierarchie prvků, princip jejich organizace, vztahů a interakce mezi prvky	analyzovat, provést rozbor, najít vztah, porovnat, shrnout, dát do souvislostí, seřadit do logických posloupností, identifikovat příčiny a následky, kategorizovat, diskutovat, klasifikovat, kombinovat, odhadnout, odvodit, zpochybnit, vyřešit, diagnostikovat
5. Hodnotit – posouzení materiálů, podkladů, metod a technik z hlediska účelu podle kritérií, která jsou dána nebo která si žák sám navrhne	kritizovat, obhájit, ocenit, posoudit, podpořit názory, oponovat, prověřit srovnat s normou, vybrat, uvést klady a zápory, zdůvodnit, zhodnotit
6. Tvořit – syntetizovat – složení prvků a jejich částí do předtím neexistujícího celku	upravit, organizovat, formulovat, reorganizovat, složit, navrhnout, spravovat, řídit, vytvořit systém, zrekonstruovat, předpovědět

Příklady vymezení výsledků učení formuloval Petr Pabian a Drahomíra Rybová v Doporučení pro vyučující: jak psát výsledky z učení pro obory a předměty (Příloha Pabian a Rybová)¹².

b) Studijní zátěž (student workload) je veškerý čas spojený s aktivitami učení, jako jsou přednášky, semináře, cvičení, zkoušky, samostudium apod., který vede k naplnění výsledků učení. V rámci stanovení studijní zátěže vyjádřené kredity se zohledňují nejčastěji následující činitelé:

- **Počet kontaktních hodin vzdělávání:** Při určování kreditové zátěže se bere v úvahu také množství času, které student stráví v kontaktu s vyučujícím nebo tutorem, ať už osobně nebo online. Obecně platí, že čím více kontaktních hodin je pro daný předmět zapotřebí, tím vyšší je kreditová zátěž.
- **Samostatné studium:** Při určování kreditové zátěže se zohledňuje také čas potřebný k samostatnému studiu a výzkumu. Zahrnuje čas strávený čtením, psaním, výzkumem a plněním úkolů mimo kontaktní hodiny.

¹¹ Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., & Bloom, B. S. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Longman.

¹² Pabian, P., & Rybová, D. (2012). *Doporučení pro vyučující: jak psát výstupy z učení pro obory a předměty*. Praha: MŠMT.

-
- **Příprava na absolvování (hodnocení) předmětu/programu CŽV:** Příprava na zakončení předmětu/programu CŽV ovlivňuje délku přípravy na absolvování, a tedy i kreditová zátěž. Například předmět, který vyžaduje pro úspěšné absolvování rozsáhlou výzkumnou práci nebo projekt, má vyšší kreditovou zátěž než předmět, který vyžaduje pouze přípravu na složení zkoušky nebo test.

Vzdělávacími cíli stanovené výsledky učení určují studijní zátěž, kterou je možné převést do kreditové zátěže.

3 Stanovování kreditové zátěže u programů CŽV realizovaných v rámci akreditovaného/schváleného SP

V tomto případě se jedná o převzetí vymezení cílů, výsledků učení, studijní zátěže vyjádřené kredity, tedy hodnotami ECTS z již akreditovaných/schválených studijních programů, případně jejich doplnění.

A-I – Základní informace o žádosti	C-I – Personální zabezpečení	D-I – Záměr rozvoje a další údaje k
Vysoká škola		Záměr rozvoje studijního programu a jeho od
Název vysoké školy	B-I – Charakteristika studijního programu	Příloha E Formulář Sebehodnotící zprá
	Název studijního programu	v rámci žádosti o schválení studijního
	Typ studijního programu	
	Profil studijního programu	
Název součástí vys	Forma studia	1 Silné stránky studijního programu
	Standardní doba studia	popište a rámcově zhodnoťte sílu
	Jazyk studia	• Naplnění obsahu profilu absolve
	Udělovaný akademický titul	
	Riziková řízení	

Jsou přitom použity údaje uvedené v příslušných studijních plánech studijních programů, které jsou vytvořeny dle metodik stanovování studijní zátěže vyjádřené kredity (hodnotou ECTS) jednotlivých VŠ.

Relevantní položky z formulářů B-III (metodika NAÚ pro VŠ¹³) příslušného studijního programu:

- ✓ Název studijního předmětu
- ✓ Rozsah studijního předmětu
- ✓ Kreditů (počet)
- ✓ Stručná anotace předmětu

Příklad položek z formulářů B-III upravených v souladu s terminologií programů CŽV:

- ✓ Název předmětu
- ✓ Rozsah předmětu
- ✓ Kredity (počet)
- ✓ Stručná anotace předmětu (případně programu CŽV, skládá-li se program CŽV pouze z jednoho předmětu)

Další důležité informace, které jsou potřebné pro schvalovací proces či proces akreditace u příslušných programů CŽV, určuje metodika jednotlivých VŠ (viz **Chyba! Nenalezen zdroj odkazů.** vedoucího k zisku micro-credentials), doporučujeme však vytvořit následující strukturu informací:

- Charakteristika programu CŽV (v případě, že se jedná o skupinu předmětů)
- Plán výuky (pro program CŽV se skupinou předmětů)
- Charakteristika jednotlivých předmětů
- Údaje o praxi
- Personální zabezpečení
- Informační zabezpečení
- Materiální zabezpečení
- Finanční zabezpečení
- Záměr rozvoje a doplňující údaje
- Sebehodnotící zpráva

¹³ NAÚ pro VŠ. (2023). Metodické materiály Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství. Dostupné z: <https://nauvs.cz/index.php/cs/metodiky>

Příklady popisu obsahu jednotlivých informací poskytuje odkazovaná metodika NAÚ pro VŠ.

Konkrétní způsob zajišťování kvality programu CŽV vedoucího k zisku micro-credentials na dané vysoké škole musí být v souladu s jejími pravidly systému zajišťování a vnitřního hodnocení kvality vzdělávací činnosti.

Kvalitu programu CŽV vedoucího k zisku micro-credentials posuzuje kolektivní orgán vysoké školy (např. RVH VŠ, Vědecká rada VŠ, kolegium rektora, kolegium děkana aj.) přímo, případně na základě vyjádření pověřených posuzovatelů. Kvalitu programu CŽV vedoucího k zisku micro-credentials tento kolektivní orgán vysoké školy deklaruje přidělením identifikačního kódu schválení. Identifikační kód schválení si každá vysoká škola generuje samostatně, dle svých zvyklostí.

4 Stanovení kreditové zátěže u ostatních programů CŽV

Existuje řada způsobů, pro určení studijní zátěže vyjádřené kredity. V případě, že vysoká škola již pracuje se systémem přidělování hodnot ECTS pro programy CŽV, který by měl v zásadě odpovídat systému přidělování hodnot ECTS pro standardní studijní programy, tak není třeba tento postup měnit. V rámci projektu navrhujeme následující postup pro vysoké školy, které s přidělováním hodnot ECTS v programech CŽV nepracují.

Návrh přidělování ECTS pro programy celoživotního vzdělávání

Výpočet kreditové zátěže ECTS se skládá z několika kroků:

a) účast na výuce a příprava na prezenční výuku

aa) prezenční hodinová zátěž

$$\text{ECTS} = \frac{\text{počet prezenčně vyučovaných hodin}}{25 \text{ až } 30 \text{ (hodiny odpovídající hodnotě jednoho ECTS, dle zvyklostí VŠ)}}$$

ab) povinnost samostudia, přípravy pro práci při prezenčním setkání v souladu s vymezenými výsledky učení

$$\text{ECTS} = \frac{\text{počet hodin samostudia}}{25 \text{ až } 30 \text{ (hodiny odpovídající hodnotě jednoho ECTS, dle zvyklostí VŠ)}}$$

b) další proměnné související s požadavky pro úspěšné absolvování programu CŽV:

ba) prezentace pro vystoupení: např. 1 ECTS (práce na prezentaci 25-30 hodin)

bb) příprava na zakončení kurzu

bba) neklasifikovaná 1 ECTS (příprava do 25-30 hod.), hodnocení splnil/nesplnil

bbb) klasifikovaná 2 ECTS (příprava více než 25-30 hod., počet kreditů odhadnutý podle hodin samostudia), hodnocení A-F, kterému může a nemusí předcházet hodnocení splnil/nesplnil

bc) Zpracování práce i s přípravou	do 10 normostran	2 ECTS
	do 20 normostran	3 ECTS
	do 30 normostran	4 ECTS

Výsledná hodnota ECTS je součtem výše uvedených položek [ze skupiny a) + ze skupiny b)], výsledek se zaokrouhlí na číslo hodnoty ECTS nahoru.

Příklad vzorové kalkulace hodnoty ECTS (25-30 hodin):

aa) Seminář 4 x 7 hodin (tj. 28 hodin prezenčního kontaktu)		1 kredit
ab) 5 stránek = 1 hodina četby; 300 stránek = 60 hodin četby 60 hodin studijní zátěže (četby) = 2 ECTS, 75 stran odborné četby v rodném jazyce na každý ze čtyř seminářů = 300 stran četby, jejíž zvládnutí je v průběhu semináře ověřeno (75 stran = 15 hodin – příprava na 1 seminář)		2 kredity
ba) referát/prezentace (příprava cca 30 hodin)		1 kredit
bba) příprava na hodnocení splnil/nespnil (cca 30 hodin)		1 kredit
bbb) příprava více než 25-30 hod., počet kreditů odhadnutý podle hodin samostudia), hodnocení A-F, kterému může a nemusí předcházet hodnocení splnil/nespnil		2 kredity
bc) zpracování práce (30 hod.) + příprava (doplňková četba pro zpracování práce 30 hod.)		2 kredity
Celkem na předmět: možné příklady výsledné hodnoty ECTS, jednotlivé položky jde různě kombinovat dle potřeby předmětu, modulů či krátkých vzdělávacích kurzů	aa aa + bba = aa + ab + ba = aa + ab + ba + bbb = aa + ab + ba + bba + bbb + bc =	1 kredit (za účast) 2 kredity (účast se zápočtem) 4 kredity (se zápočtem) 5 kreditů (se zkouškou) 9 kreditů (zápočet i zkouška)

Závěr (shrnutí a využitelnost)

Uplatnění výsledků učení a ECTS hodnot u jednotek učení malého rozsahu, kterou je například program CŽV, umožní jejich srovnatelné ohodnocení napříč vysokými školami a umožní účastníkům vzdělávání využít získané znalosti a dovednosti pro své pracovní uplatnění, případně část studia. Naplňuje tak dílčí požadavek kladený na mikrocertifikáty na evropské úrovni, resp. mezinárodní úrovni, v oblasti výsledků učení zejména na jejich transparentnost a v oblasti ECTS na jejich validní hodnocení. Výsledky učení a ECTS jsou kritérii pro uznávání mikrocertifikátů.

Zdroje

Anderson, L. W., Krathwohl, D. R., & Bloom, B. S. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: a revision of Bloom's taxonomy of educational objectives*. New York: Longman.

Bienertová-Vašků, J. et al. (2016). *Využití výsledků učení na vysokých školách. Příručka pro pedagogickou praxi a vedení VŠ*. Praha: MŠMT. https://www.msmt.cz/uploads/odbor_30/Jakub/Prirucka_Vyuziti_vysledku_uceni_na_vysokych_skolach_Impuls.pdf

Doporučení rady EU přístupu k mikrocertifikátům pro celoživotní učení a zaměstnanost 2022/C 243/02. [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627\(02\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022H0627(02)&from=EN)

European Commission. (2008). *Explaining the European Qualifications Framework for Lifelong Learning*. <https://europa.eu/europass/system/files/2020-05/EQF-Archives-EN.pdf>

European Commission, Directorate-General for Education, Youth, Sport and Culture. (2017). *ECTS users' guide 2015*, Publications Office, 2017, <https://data.europa.eu/doi/10.2766/87192>

Evropský rámec kvalifikací EQF. Dostupné z: <https://europass.cz/eqf>

Hudak, R., & Camilleri, A. F. (2018). *The Micro-Credential Users' Guide*. MicroHE Consortium. [D3_3_MicroHE-Users-Guide.pdf](https://microcredentials.eu/D3_3_MicroHE-Users-Guide.pdf) (microcredentials.eu)

Nantl, J. (2014). *Český rámec kvalifikací*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání. https://archiv-nuv.npi.cz/uploads/EQF2016/publikace/2_1_CZQF_study_fin_1.pdf

Nantl, J., & Černíkovský, P. a kol. (2011). *Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání, Díl 1. Národní deskriptory*. Praha: MŠMT. <https://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/ipn-q-ram-kvalifikacni-ramec-terciarniho-vzdelavani>

NAÚ pro VŠ. (2023). *Metodické materiály Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství*. Dostupné z: <https://nauvs.cz/index.php/cs/metodiky>

Pabian, P., & Rybová, D. (2012). *Doporučení pro vyučující: jak psát výstupy z učení pro obory a předměty*. Praha: MŠMT.

Pohanková, J. et al. (2015). *Národní přiřazovací zpráva České republiky*. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (NÚV). <https://archiv-nuv.npi.cz/eqf/publikace.html>

Qualifications Framework in the European Higher Education Area (QF-EHEA). <https://www.ehea.info/page-qualification-frameworks>

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách). In: *Sbírka zákonů*. 22. 4. 1998.

Příloha 1: Žádost o schválení programu CŽV

Žádost o schválení programu celoživotního vzdělávání vedoucího k zisku micro-credentials

VZOR

Součást vysoké školy:

Název programu CŽV:

Typ žádosti: schválení / prodloužení

Datum schválení:

Schvalující orgán:

Charakteristika programu CŽV ...vychází z formuláře žádosti o akreditaci B-I	
Název programu CŽV	
Oblast(i) vzdělávání	
ISCED-F	
Vazba na studijní program/y	
Forma účasti na vzdělávací aktivitě (forma realizace)	
Úroveň EQF	
Charakter mikrocertifikátu	Samostatný / integrovaný
Standardní délka programu CŽV	
Jazyk výuky	
Garant programu CŽV	
Výsledky učení (profil absolventa)	
Předpoklady potřebné k zápisu do programu CŽV	
Předpokládaný počet účastníků	
Návaznost na další programy CŽV	

Plán výuky (pro program CŽV s více předměty) ...vychází z B-IIa					
Název předmětu	Rozsah	Typ hodnocení (způsob ověření)	Počet kreditů	Vyučující	Termín realizace
Další studijní povinnosti					

Charakteristika předmětu ... vychází z B-III		
Název předmětu		
Vazba na studijní program		
Rozsah předmětu	Počet kreditů	
Termín realizace		
Forma účasti na vzdělávací aktivitě (forma realizace)		
Prerekvizity, korekvizity, ekvivalence		
Typ hodnocení (způsob ověření výsledků)	Forma výuky	
Forma způsobu ověření výsledků a další požadavky		
Garant předmětu		
Zapojení garanta do výuky předmětu		
Vyučující		
Výsledky učení		
Literatura a studijní pomůcky		
Další informace		

Údaje o praxi ...vychází z B-IV			
Charakteristika povinné odborné praxe/praktické výuce			
Rozsah		týdnů	
Přehled pracovišť, na kterých má být odborná praxe/praktická výuka uskutečňována			hodin
			Smluvně zajištěno
Zajištění odborné praxe/praktické výuky v cizím jazyce (u programů uskutečňovaných v cizím jazyce)			

Personální zabezpečení ...vychází z C-I					
Součást vysoké školy					
Název programu CŽV					
Jméno a příjmení				Tituly	
Rok narození		typ vztahu k VŠ		rozsah	do kdy
Typ vztahu na součásti, která uskutečňuje program CŽV				rozsah	do kdy
Předměty příslušného programu CŽV a způsob zapojení do jejich výuky, příp. další zapojení do uskutečňování programu CŽV					
Údaje o vzdělání na VŠ					
Údaje o odborném působení					
Přehled o činnostech vztahujících se k roli garanta či zabezpečovaným předmětům					
Doplňující informace					
Podpis				datum	

Informační zabezpečení ...vychází z C-III
Název a stručný popis systému k evidenci výuky
Podpora výuky (přístup k literatuře či databázím, LMS, apod.)

Materiální zabezpečení ...vychází z C-IV
Místo uskutečňování programu CŽV
Místnosti pro teoretickou výuku – kapacita a popis
Odborné učebny – kapacita a popis
Vyjádření orgánu hygienické služby ze dne
Opatření a podmínky k zajištění rovného přístupu

Finanční zabezpečení ...vychází z C-V

Záměr rozvoje a doplňující údaje ...vychází z D-I
Záměr rozvoje programu CŽV a jeho odůvodnění
Další doplňující údaje

Sebehodnotící zpráva ...vychází z metodiky UP
Silné stránky programu CŽV
Slabé stránky programu CŽV
Personální zabezpečení programu CŽV
Výhled personálního zabezpečení programu CŽV

Příloha 2: Jak psát výstupy z učení pro vzdělávací programy a předměty

IPN Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání (Q-Ram)

Národní kvalifikační rámec terciárního vzdělávání České republiky Díl 3. – Zkušenosti a doporučení

Doporučení pro zavádění kvalifikačního rámce terciárního vzdělávání

1.3 Doporučení pro vyučující: jak psát výstupy z učení pro programy a předměty

editoři: Petr Pabian a Drahomíra Rybová¹⁴

Tato metodika nabízí pomoc těm, kteří budou psát výstupy z učení na úrovni studijních programů a jejich předmětů. V první části vysvětlujeme, že výstupy z učení zaznamenávají znalosti a dovednosti, které si studenti osvojují. Ve druhé části podrobněji uvádíme, jak od sebe rozlišovat oborové znalosti a dovednosti a obecné znalosti a dovednosti, jež v odborném i obecném pojetí tvoří způsobilosti. Ve třetí části si ukážeme, jak pomocí výstupů z učení zachytit postupný rozvoj znalostí a dovedností studentů v průběhu studia. Čtvrtá část je věnována vztahu mezi výstupy z učení programu/oboru a jeho jednotlivých předmětů.

Tvorba výstupů z učení není mechanické kopírování vzorů nebo jednoduchý postup podle návodu – naopak, vyžaduje odborný a tvůrčí přístup, protože každý studijní program a každý předmět jsou jedinečné. V této metodice proto najdete spíše podněty pro vlastní uvažování o výstupech z učení vašich oborů a předmětů a o tom, jak výstupy z učení souvisí s cíli vzdělávání, obsahem předmětů, způsoby vzdělávání a hodnocení toho, co studující umí.

1 Co jsou výstupy z učení?

Výstupy z učení jsou oborové znalosti a dovednosti, stejně jako obecné znalosti a dovednosti, které studenti získají v daném studijním programu nebo předmětu a které musí prokázat. Každý studijní program i každý jeho předmět má proto výstupy z učení: co očekáváme, že se studenti naučí během studia. Když tato naše očekávání zapíšeme, získáme charakteristiku studijního programu a jeho předmětů, která je mimořádně srozumitelná pro stávající i potenciální studenty, stejně jako pro zaměstnavatele. Studenti jednoduše zjistí nejen to, čím během studia projdou, ale i co budou díky tomu na výstupu znát a umět – a stejně tak to zjistí jejich zaměstnavatelé (právě to je věčný důvod, proč jsou výstupy z učení vyžadovány pro akreditaci i pro ECTS Label).

Příklad výstupů z učení (ze studijního programu Ošetřovatelství):

Student umí:

- vysvětlit zásady, metody a postupy jednotlivých ošetřovatelských výkonů u dětí a dospělých nemocných,
- popsat pravidla a zásady etického chování a jednání v rámci poskytování ošetřovatelské péče,

¹⁴ Pabian, P., & Rybová, D. (2012). *Doporučení pro vyučující: jak psát výstupy z učení pro obory a předměty*. Praha: MŠMT. V dokumentu byly nahrazeny pojmy studijní obor za studijní program.

- provést ošetrovatelské výkony u dítěte i dospělého nemocného ve standardní a neodkladné péči,
- respektovat věkové, individuální a jiné zvláštnosti klientů/pacientů při poskytování ošetrovatelské péče.

Výstupy z učení obsahují, co absolvent studijního programu nebo student po absolvování předmětu umí popsat, vysvětlit, navrhnout, zpracovat... Při jejich psaní se tedy nezaměřujeme na to, co děláme my jako vyučující (na naši představu, co budeme studenty učit), ale na to, co budou po absolvování umět udělat studenti a absolventi.

Častý problém – píšeme o něčem jiném, než co má student nebo absolvent na výstupu umět:

- Student se seznámí se základním historickým vývojem oboru.
Tato formulace popisuje průběh učení, ne výstup z něj; je potřeba přeformulovat, např.:
- Student umí charakterizovat tři hlavní historické etapy vývoje oboru.
U takto formulovaného výstupu je pak studentům zřejmé, co se od nich při závěrečné zkoušce z daného předmětu očekává; a stejně tak je jasné novým vyučujícím, když přebírají výuku od někoho jiného, co mají zkoušet.

Častý problém – píšeme o znalostech a dovednostech příliš obecně:

- Student zná zásady profesní etiky.
Jak ověřujeme, jestli student „zná“? Očekáváme od studentů, že zásady profesní etiky umí vyjmenovat, nebo je také umí obsáhleji popsat, nebo umí vysvětlit jejich historický vznik, nebo umí zhodnotit jejich důležitost pro profesní praxi, nebo umí zdůvodnit, proč jsou právě tyto zásady důležitější než ostatní? Příliš obecné formulace v sobě skrývají mnoho možných úrovní znalosti a dovednosti, a tudíž nepomáhají ani studentům, ani vyučujícím vyjasnit očekávání. Místo obecných sloves je vždy vhodnější používat konkrétní, které přesně vystihuje, co má student nebo absolvent „předvést“ při ověřování výstupů z učení předmětu či studijního programu. Jedním z možných způsobů, jak rozpoznat příliš obecná slovesa, je jejich nepoužitelnost pro přímé zadání studentům: můžeme po nich chtít „vysvětlíte“ nebo „sestrojte“, ale většinou nikoliv „znejte“ nebo „rozumějte“.
- Příklad příliš obecných sloves: zná, rozumí, orientuje se, má povědomí, dokáže, je schopen...
Poznámka na vysvětlenou: některá z těchto sloves jsou použita ve výstupech z učení v národních minimálních standardech nebo v typických výstupech z učení oblastí vzdělávání. Tam však mají své místo, protože tyto formulace se pohybují na vysoké úrovni obecnosti a navíc nejsou bezprostředně ověřovány (nikdo neskládá zkoušku z oblasti vzdělávání, nýbrž vždy z některého oboru v této oblasti). Výstupy učení studijních programů a ještě více jejich předmětů proto píšeme vždy co nejvíce konkrétní, aby bylo jasné, co má absolvent nebo student „předvést“ a co máme my jako pedagogové ověřit.

Častý problém – píšeme výstupy z učení jako ideální sumu znalostí a dovedností:

Výstupy z učení **shrnují znalosti a dovednosti, které u studentů skutečně ověřujeme**, a tudíž vlastně ručíme za to, že těmito znalostmi a dovednostmi disponují všichni studenti a absolventi. Jinými slovy, výstupy z učení jednotlivých předmětů a studijních programů především stanovují **minimální standard**, který musí všichni studenti splnit, nikoliv ideál, kterého dosahují jen nejlepší studenti.

2 Rozlišení oborových znalostí a dovedností a obecných znalostí a dovedností

První dva výstupy z učení uvedené v předchozí kapitole představují odborné znalosti v daném oboru studia, druhé dva související odborné dovednosti v daném oboru studia. **Oborové znalosti** zahrnují vše, co student nebo absolvent umí vyjmenovat, definovat, popsat, vysvětlit, analyzovat atd.; jinými slovy, jejich teoretické/deklarativní znalosti v daném oboru. **Oborové dovednosti** zahrnují všechny situace, kdy student nebo absolvent umí použít své znalosti v praxi: co umí navrhnout, vytvořit, realizovat, vyřešit, zlepšit atd.; jinými slovy, jejich praktické/funkční dovednosti v daném oboru.

Rozlišení znalostí a dovedností však není mechanické, záleží vždy na daném oboru a také na cíli vzdělávání.

Povaha a vymezení znalostí a dovedností se zásadně liší mezi různými oblastmi vzdělávání – třeba mezi psychologii a strojírenstvím. Liší se také v různých stupních vzdělávání: například v bakalářském programu Ošetřovatelství budou klíčové dovednosti spojené s péčí o pacienty, zatímco v doktorském stupni stejného programu budou mezi dovednostmi dominovat vedení a uskutečňování ošetřovatelského výzkumu.

Příklady oborových znalostí a dovedností:

Obor	Znalosti	Dovednosti
Všeobecná sestra	Student umí popsat ošetřovatelský proces v jeho jednotlivých fázích.	Student umí uskutečňovat ošetřovatelský proces u kojence, batolete a dítěte předškolního věku.
Psychologie	Student umí vysvětlit jednotlivé aspekty práce klinického psychologa.	Student umí realizovat a popsat klinické pozorování klienta.
Sociologie	Student umí popsat základní přípravné i realizační fáze výzkumu a klíčové úkoly v nich.	Student umí zvolit vhodné metody výběru výzkumného souboru z populace při konkrétním zadání.
Technické materiály	Student umí popsat základní zkoušky mechanických vlastností a jejich vyhodnocení.	Student umí navrhnout druh zkoušky pro stanovení konkrétní mechanické vlastnosti materiálu.

Častý problém – nerozlišujeme nebo zaměňujeme znalosti a dovednosti.

Příklad ze studijního programu Psychologie:

- Student umí popsat vybavení „konzultační místnosti“ a připravit ji pro pohovory. Tato formulace obsahuje dohromady znalost a dovednost. Jejich rozlišení je důležité jednoduše proto, že znalosti a dovednosti učíme a ověřujeme různě: praktické dovednosti si studenti neosvojí v přednáškách ani je neověříme v testu – k jejich osvojení jsou mnohem vhodnější cvičení nebo přímo praxe a k jejich ověřování modelové nebo reálné situace.

Častý problém – snažíme se vždy uvést stejný počet znalostí a dovedností.

Ne všechny studijní programy a už vůbec ne všechny předměty rozvíjí do stejné míry znalosti i dovednosti. Ve studijních programech zaměřených na přípravu pro konkrétní profesi bude větší důraz na dovednosti, zatímco v teoreticky pojatém studijním programu bude větší důraz na znalosti – v těchto příkladech pak samozřejmě budou ve výstupech z učení znalosti nebo dovednosti převažovat.

U předmětů to platí dvojnásob: někdy na začátek studia řadíme předměty, které rozvíjí především teoretické znalosti, na základě kterých studenti v následujících předmětech rozvíjejí praktické dovednosti. Výstupy z učení u převážně „teoretických“ předmětů budou především znalosti, zatímco mezi výstupy z učení u „praktických“ předmětů budou převažovat dovednosti.

Kromě oborových znalostí a dovedností existuje ještě třetí kategorie: **obecné znalosti a dovednosti, tvořící obecné způsobilosti**. Ta zahrnuje všechno, co se studenti v daném studijním programu naučí, ale přitom je „přenositelné“ a využitelné i mimo tento obor. Například když se absolvent učitelského vzdělávání stane manažerem neziskové organizace, nebude sice bezprostředně využívat oborové znalosti a dovednosti pro působení v učitelské profesi, ale neznamená to, že ze studia pro své nové působiště nic nezískal: naučil se přece komunikaci v rodném jazyce i v dalších jazycích, týmové práci, kritickému myšlení, kreativité nebo samostatnosti v rozhodování.

Příklady obecných způsobilostí z národního minimálního standardu pro bakalářský stupeň:
Student umí:

- samostatně a odpovědně se rozhodovat na základě rámcového zadání,
- dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinovat činnost týmu,
- do řešení problémů zahrnout úvahu o jejich etickém rozměru,
- srozumitelně a přesvědčivě sdělovat odborníkům i laikům informace o povaze odborných problémů,
- samostatně získávat další odborné znalosti a dovednosti, tvořící způsobilosti.

Těmito způsobilostmi mají disponovat všichni absolventi bez ohledu na studijní program, který absolvují. Jinými slovy, obecné způsobilosti jsou vlastně u všech studijních programů stejné. Proto není potřeba u jednotlivých studijních programů obecné způsobilosti psát, ale **je potřeba věnovat pozornost tomu, kde a jak si v průběhu studia studenti tyto způsobilosti osvojují** a jakým způsobem ověřujeme, že jimi skutečně disponují.

Příklad osvojení obecné způsobilosti díky rozvoji oborových znalostí a dovedností.

Studenti sociálně vědního studijního programu se učí dotazníková šetření. Mezi výstupy z učení budou figurovat například následující znalosti.

Student umí:

- vysvětlit různé způsoby výběru vzorku a jejich výhody i nevýhody,
- popsat obvyklé zásady pro formulaci, pořadí a strategii kladení otázek.

Dále budou mezi výstupy z učení následující dovednosti.

Student umí:

- vybrat vhodný vzorek na základě definice výzkumného problému a dostupných zdrojů,
- vytvořit dotazník odpovídající výzkumným zásadám i výzkumným otázkám,
- realizovat v týmu 3–5 studentů dotazníkové šetření dle vlastního návrhu.

A díky tomu si studenti osvojí a/nebo rozvíjí příslušnou obecnou způsobilost.

Student umí:

- dle rámcového zadání a přidělených zdrojů koordinovat činnost týmu.

3 Rozvoj znalostí a dovedností v průběhu studia aneb gradace výstupů z učení

Znalosti a dovednosti studentů a absolventů magisterského studia samozřejmě převyšují znalosti a dovednosti studentů a absolventů bakalářského studijního programu; stejně tak znalosti a dovednosti studentů na konci studia převyšují ty, kterými disponují studenti v prvním

roce studia. Jinými slovy, výstupy z učení v průběhu vysokoškolského studia graduji, což je potřeba promítnout také do výstupů z učení.

Gradaci lze ve formulaci výstupů z učení vyjádřit několika způsoby:

- slovesem vyjadřujícím komplexnější činnost: např. popíše na nižší a vysvětlí na vyšší úrovni (což je i další důvod, proč nepoužívat obecná slovesa – jestliže student po absolvování úvodního předmětu „zná“, jak vyjádříme gradaci po absolvování dalších navazujících předmětů?);
- mírou samostatnosti: např. student umí zpracovat pod vedením na nižší a student umí zpracovat samostatně na vyšší úrovni;
- vyjádřením šířky a hloubky znalostí a dovedností: např. od počátečního osvojování dílčích znalostí a/nebo dovedností studenti přichází k osvojení komplexních znalostí a dovedností (postupně umí zformulovat výzkumnou otázku, zhodnotit hlavní metodické postupy v oboru a nakonec třeba samostatně navrhnout, realizovat a vyhodnotit výzkum);
- vyjádřením posunu od osvojení znalostí k rozvíjení dovedností: např. u vstupních předmětů se může jednat o osvojení teoretického a metodického základu (např. popíše ošetřovatelský proces, vysvětlí rozdíly mezi hlavními výzkumnými metodami apod.), u následných předmětů a vyšších úrovní pak může jít o konkrétní aplikaci (uskutečňuje ošetřovatelský proces, realizuje výzkumná šetření aj.).

Příklad gradace č. 1 – studijní program Strojírenství, předměty části a mechanismy strojů I a II:

Bakalářský stupeň – dovednosti	Magisterský stupeň – dovednosti
Absolvent předmětu části a mechanismy strojů I umí:	Absolvent předmětu části a mechanismy strojů II umí:
navrhnout vybranou součást stroje	navrhnout a dimenzovat jednoduchou skupinu pohonu
pevnostně dimenzovat vybranou součást stroje staticky a dynamicky	vypočítat pružné a nepružné spojky
navrhnout a pevnostně zkontrolovat rozebíratelné a nerozebíratelné spojení hřídelů	vypočítat a dimenzovat standardní a nestandardní (HCR) ozubení
navrhnout a pevnostně zkontrolovat předepjaté šroubové spojení	kreslit výrobní výkresy ozubených kol se správným vyplněním doplňkových tabulek ozubení
	analyzovat úroveň technického řešení sestavy
posoudit úroveň technického řešení jednotlivé součásti	

Gradace odborných dovedností spočívá ve schopnosti navrhovat a analyzovat složitější sestavy po absolvování předmětu v rámci navazujícího magisterského studijního programu oproti jednotlivým součástem, případně jejich spojení po absolvování příslušného předmětu v rámci bakalářského studijního programu.

Příklad gradace č. 2 – studijní program Politologie, studijní obor Politologie

Bakalářský stupeň – dovednosti Absolvent studijního programu Politologie umí:	Magisterský stupeň – dovednosti Absolvent studijního programu Politologie umí:
interpretovat výsledky politologických vědeckých výzkumů,	samostatně navrhnout obsah a formu základního kvantitativního či kvalitativního politologického výzkumu,
analyzovat výsledky voleb u nás či v zahraničí na místní, regionální, celostátní i evropské úrovni	analyzovat politické procesy u nás i v zahraničí a předvídat další vývoj i možné způsoby řešení,
přípravit základní strategie a koncepce činnosti pro nevládní organizace.	analyzovat a vytvářet strategické plány v oblasti politiky, v činnosti nevládních organizací.

4 Výstupy z učení studijních programů a jednotlivých předmětů

Zkušenosti se zaváděním výstupů z učení jednoznačně ukazují, že je nejlepší postupovat „shora dolů“, tj. nejdříve formulovat výstupy z učení studijního programu jako celku – jaké znalosti a dovednosti by absolventi našeho studijního programu měli mít. Potom je potřeba popsat, jak jsou tyto znalosti a dovednosti rozvíjeny na úrovni jednotlivých předmětů, jinými slovy, jak jednotlivé předměty přispívají k celkovým výstupům oboru (předměty myslíme všechny součásti studijního programu: kurzy, praxe, studentské práce...). Důležité je samozřejmě dbát na návaznosti předmětů: někdy úvodní předměty rozvíjí spíše znalosti a navazující předměty pak související dovednosti, nebo jsou znalosti či dovednosti natolik komplexní, že jsou rozvíjeny celou řadou předmětů v průběhu celého studia. Takový postup může přispět ke „zprůhlednění“ studijního plánu: může se ukázat, že některé znalosti či dovednosti nejsou rozvíjeny natolik, jak by bylo potřeba pro naplnění výstupů z učení celého oboru, nebo naopak jsou některé znalosti či dovednosti duplicitně rozvíjeny v několika předmětech.

Samotné výstupy z učení studijního programu a jednotlivých předmětů se samozřejmě liší v míře obecnosti. Zatímco výstupy z předmětů jsou mnohem konkrétnější a často se týkají dílčích znalostí a dovedností, výstupy z učení celého oboru formulujeme na obecnější rovině tak, aby postihovaly komplexní výstupní znalosti a dovednosti. I zde se však vyhýbáme příliš obecným formulacím (např. zná, rozumí), které nelze ani ověřovat, ani jimi vyjádřit gradaci v navazujícím stupni studia.

Příklad výstupů z učení studijního programu a souvisejících dílčích výstupů z učení jednotlivých předmětů:

Výstupy z učení oboru – absolvent magisterského studijního programu Psychologie umí:	Příklady výstupů z učení předmětů, které přispívají k výstupům z učení na úrovni oboru:
samostatně provádět složitější empirická šetření, analyzovat získaná data pomocí kvantitativní i kvalitativní metodologie a interpretovat je,	formulovat výzkumný problém, cíle výzkumu, hypotézy, případně výzkumné otázky,
	navrhnout několik alternativ řešení problematických míst a zhodnotit jejich vhodnost v dané situaci,
	zvolit vhodné pokročilé metody a svou volbu argumentačně podepřít,
	vyhledat a samostatně dostudovat detailní postupy těchto metod v rámci přípravy na zpracovávání dat z konkrétního výzkumu,

samostatně prezentovat svá výzkumná sdělení a kriticky posoudit sdělení jiných.	představit design svého výzkumného projektu před skupinou studentů,
	zhodnotit kvalitu cizího výzkumného záměru na základě relevantních kritérií.

Často kladené otázky:

- **Jaký je vztah výstupů z učení programu k národním minimálním standardům a oblastem vzdělávání?**

Výstupy z učení na úrovni studijního programu je vždy nutné vztáhnout k národnímu minimálnímu standardu a k typickým výstupům z učení v oblastech vzdělávání. Národní *minimální* standard (deskriptory) musí být splněn; jinými slovy, studenti všech oborů musí získat a prokázat příslušné znalosti, dovednosti a obecné znalosti a dovednosti, tvořící obecné způsobilosti.

Typické výstupy v oblasti vzdělávání nemusí být stejně naplněny ve výstupech všech oborů v dané oblasti; různé studijní programy mohou například více rozvíjet některé znalosti a dovednosti popsané v deskriptorech oblasti, zatímco jiné mohou rozvíjet méně, nebo dokonce vůbec, případně mohou samozřejmě rozvíjet znalosti a dovednosti nad rámec typických výstupů z učení příslušné oblasti vzdělávání.

Nejvíce se osvědčil následující postup: začít formulací výstupů z učení programu, které srovnáme s národním minimálním standardem a typickými výstupy v dané oblasti (a případně provedeme revizi); následně napíšeme výstupy z učení jednotlivých předmětů, které srovnáme s výstupy z učení oboru (a případně provedeme revizi).

- **Kolik je třeba uvádět výstupů z učení?**

Občas uvádíme příliš mnoho výstupů z učení. Optimální počet je mezi 4 a 6: počet by měl reflektovat skutečnost, že všechny výstupy z učení musí být pedagog schopen ověřit. Proto ve výstupech z učení neuvádíme ty, které ověřit neumíme nebo jsou např. ověřovány až v navazujících předmětech (např. když teoretický předmět rozvíjí hlavně znalosti, zatímco související dovednosti jsou ověřovány v navazující odborné praxi). Počet výstupů může být i nižší než doporučený počet 4–6, pokud zahrnují vše, co chceme, aby student nebo absolvent na výstupu uměl.

- **Jak souvisí výstupy z učení s ostatními informacemi o předmětu/studijním programu?**

Výstupy z učení představují pouze část popisu předmětů. Společně s nimi pracujeme i nadále se sylaby/ /popisy/kartami apod., ve kterých jsou detailně popsány obsah a osnova předmětu, povinná a doporučená literatura, způsoby vzdělávání (zaměřené především na to, zda studující v předmětu skutečně dělají to, co mají na výstupu umět) a způsoby hodnocení (jak průběžně i na závěr hodnotíme, nakolik už studující příslušné znalosti či dovednosti ovládají).

- **Kdo má psát výstupy z učení?**

Výstupy z učení z podstaty věci může psát pouze osoba plně obeznámená s daným předmětem nebo studijním programem, nejlépe osoba zodpovědná za koncepci studijního programu nebo předmětu (tj. garant studijního programu a případně předmětu). A vzhledem k tomu, že výstupy z učení shrnují to, co je ověřováno, nemůže výstupy psát někdo, kdo v daném předmětu neověřuje dosažené znalosti a dovednosti studujících (neboli kdo daný předmět nezkouší).

- **Které složky studia popisujeme prostřednictvím výstupů z učení?**

Výstupy z učení popisujeme všechny studijní programy, všechny předměty/kurzy, jakožto i praxe a závěrečné práce. Jinými slovy, všechny součásti studijního plánu, které jsou

ohodnoceny kredity, by měly být také popsány výstupy z učení – kredity studenti získají, když u nich ověříme dosažení příslušných výstupů z učení.

- **Jak využít výstupy z učení pro posílení návaznosti předmětů ve studijním plánu?**

Když u každého předmětu definujeme formou výstupů z učení také vstupní prerekvizity, tj. místo pouze odkazu na předcházející předmět stejným způsobem popíšeme vyžadované vstupní znalosti a dovednosti, odhalíme místa, kde není zajištěna návaznost na předchozí výuku, protože předcházející předměty nerozvinuly výstupy do požadované vstupní úrovně předmětů navazujících.

- **Komu je metodika určena?**

Metodika je určena pro ty, kteří budou psát výstupy z učení na úrovni oborů a jejich předmětů. Naopak neslouží k vnějšímu hodnocení oborů při akreditacích ani pro jiné formální či administrativní účely.

Příloha 3: EQF a deskriptory popisující úroveň kvalifikací EQF

Modrý text se pojí s úrovní vzdělávání na úrovni vysokých škol. Vysoké školy mohou realizovat celoživotní vzdělávání nejen pro EQF odpovídající stupni vysokoškolského vzdělávání. Stupeň EQF je třeba pro účastníky vzdělávání deklarovat v nabídce vzdělávací akce a následně dokladovat v mikrocertifikátu.¹⁵

EQF	Stupeň formálního vzdělávání	Charakteristika
8	vysokoškolské – doktorský studijní program	Úrovně EQF 8 dosáhnou absolventi doktorských studijních programů vysokoškolského studia v délce trvání 3–4 roky a po získání titulů Ph.D. nebo Th.D.
7	vysokoškolské – magisterský studijní program	Na úroveň EQF 7 se dostanou absolventi magisterského studijního programu a po získání titulů: Mgr., MgA., Ing., Ing. arch., MUDr., MDDr., MVDr., JUDr., PhDr., RNDr., Pharm.Dr., ThLic., ThDr., v délce studia 2–3 roky (nebo u tzv. dlouhého, na bakalářský program nenavazujícího studia, v délce 4–6 let).
6	vysokoškolské – bakalářský studijní program, vyšší odborné vzdělání, vyšší odborné vzdělání na konzervatoři	Úroveň EQF 6 mají lidé po ukončení vyššího odborného vzdělávání v délce studia 3–3,5 roku a získání titulu DiS., po ukončení vyššího odborného vzdělávání v konzervatoři v délce 2 let a získání titulu DiS. a po absolvování bakalářského studijního programu na vysoké škole v délce 3–4 roky a získání titulu Bc. nebo BcA.
5		V České republice jsou k EQF 5 přiřazeny pouze profesní kvalifikace (nevede k němu formální vzdělávání).
4	střední vzdělání s maturitní zkouškou (všeobecné i odborné)	Na úroveň EQF 4 se dostanou absolventi středního vzdělávání s maturitní zkouškou ve všeobecném vzdělávání (na gymnáziích) nebo odborném vzdělávání v délce trvání studia 4 roky, absolventi středního vzdělávání s maturitní zkouškou (odborného vzdělání s odborným výcvikem) v délce trvání studia 4 roky a absolventi nástavbového studia poskytujícího vzdělání s maturitní zkouškou po získání středního vzdělání s výučním listem (délka trvání 2 roky).
3	střední vzdělání s výučním listem (délka studia 3 roky)	Absolventi středního vzdělávání s výučním listem v délce studia 3 roky mají úroveň EQF 3.
2	základní vzdělání, střední vzdělání (bez výučního listu), střední vzdělání s výučním listem (délka studia 2 roky)	Úrovně EQF 2 dosáhne absolvent po úspěšném ukončení vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole nebo na nižším stupni šestiletého či osmiletého gymnázia nebo v odpovídající části osmiletého vzdělávacího programu konzervatoře. Kromě toho dosáhne člověk úrovně EQF 2 po úspěšném ukončení kursu

¹⁵ Evropský rámec kvalifikací EQF. Dostupné z: <https://europass.cz/eqf>

		pro získání základního vzdělání či po absolvování středního vzdělání bez výučního listu v délce studia 2 roky nebo středního vzdělání s výučním listem především pro žáky se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním v délce studia 2 roky. Absolventi praktické školy jednoleté nebo dvouleté (pro absolventy základní školy speciální) jsou také na úrovni EQF 2.
1	základy vzdělání (základní škola speciální)	Úroveň kvalifikace EQF 1 získá absolvent vzdělávacího programu v základní škole speciální.

Úroveň EQF	Deskriptory popisující úroveň kvalifikací EQF		
	znalosti	dovednosti	způsobilosti (kompetence)
8	znalosti na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia a na rozhraní mezi obory	vysoce pokročilé a specializované dovednosti a techniky, včetně syntézy a hodnocení, požadované při řešení kritických problémů ve výzkumu a/nebo inovacích a při rozšiřování a novém definování stávajících znalostí nebo odborných postupů	vykazovat značnou autoritu, inovační potenciál, samostatnost a akademickou a odbornou integritu a trvalé odhodlání přicházet s novými myšlenkami a vyvíjet nové postupy na špičkové úrovni v oboru práce nebo studia, včetně výzkumu
7	vysoce specializované znalosti, z nichž některé jsou v popředí znalostí v oboru práce nebo studia, sloužící jako základ originálního myšlení nebo výzkumu, kritické uvědomování si znalostí v oboru a na rozhraní mezi různými oblastmi	speciální dovednosti požadované při řešení problémů ve výzkumu a/nebo při inovacích s cílem rozvíjet nové znalosti a postupy a integrovat poznatky z různých oblastí	řídít a transformovat pracovní nebo vzdělávací kontexty, které jsou složité, nelze je předvídat a vyžadují nové strategické přístupy, nést odpovědnost za přispívání k profesním znalostem a postupům a/nebo za posuzování strategických výkonů týmů
6	pokročilé znalosti v oboru práce nebo studia zahrnující kritické chápání teorií a zásad	pokročilé dovednosti prokazující zvládnutí oboru a smysl pro inovace, jež jsou požadovány při řešení složitých a nepředvídatelných problémů ve specializované oblasti práce nebo studia	řídít složité technické nebo odborné činnosti či projekty a nést odpovědnost za rozhodování v kontextu nepředvídatelné pracovní nebo vzdělávací náplně, nést odpovědnost za řízení odborného rozvoje jednotlivců a skupin

5	rozsáhlé a specializované faktické a teoretické znalosti v oboru práce nebo studia a uvědomování si hranic těchto znalostí	rozsáhlá škála kognitivních a praktických dovedností požadovaných při rozvíjení tvůrčích řešení abstraktních problémů	řídít a kontrolovat pracovní či vzdělávací činnosti, při nichž dochází k nepředvídatelným změnám, posuzovat a rozvíjet své vlastní výkony a výkony ostatních
4	faktické a teoretické znalosti v širokých souvislostech v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při řešení specifických problémů v oboru práce nebo studia	schopnost řídit sebe samého v rámci pokynů v oblastech práce nebo studia, které jsou obvykle předvídatelné, ale mohou se měnit, dohlížet na běžnou práci jiných osob a nést určitou odpovědnost za hodnocení a zlepšování pracovních či vzdělávacích činností
3	znalosti faktů, zásad, procesů a obecných pojmů v oboru práce nebo studia	řada kognitivních a praktických dovedností požadovaných při plnění úkolů a řešení problémů prostřednictvím výběru a použití základních metod, nástrojů, materiálů a informací	nést odpovědnost za splnění úkolů v práci nebo během studia při řešení problémů přizpůsobovat své chování okolnostem
2	základní faktické znalosti v oboru práce nebo studia	základní kognitivní a praktické dovednosti požadované při používání relevantních informací za účelem plnění úkolů a řešení běžných problémů s použitím jednoduchých pravidel a nástrojů	pracovat nebo studovat pod dohledem s určitou mírou samostatnosti
1	základní všeobecné znalosti	základní dovednosti požadované k provádění jednoduchých úkolů	pracovat nebo studovat pod přímým dohledem ve strukturovaném prostředí

Kontakt

Koordinátorka pracovní skupiny č. 5

- **Mgr. Bc. Klára Tesaříková Čermáková**
Oddělení dalšího vzdělávání a inovací ve výuce
Univerzita Palackého v Olomouci
- email: klara.tesarikova@upol.cz

Poděkování:

"Děkuji všem členům zapojeným v této pracovní skupině za spolupráci, podnětné návrhy a připomínky sdílené v průběhu prací na této metodice."

Řešitel dílčí části projektu NPO Transformace VŠ – SC C1 – micro-credentials za Univerzitu Palackého v Olomouci

- **prof. Mgr. MgA. Vít Zouhar Ph.D.**
- Prorektor pro studium
- email: vit.zouhar@upol.cz

Poděkování:

„Děkuji všem za aktivní zapojení do tohoto projektu. Jen tak je možné vytvářet funkční podmínky pro využití mikrocertifikátů v ČR, které reflektují evropské a globální požadavky na flexibilitu vzdělávání.“

Hlavní koordinátorka projektu NPO Transformace VŠ – SC C1 – micro-credentials za Univerzitu Karlovu

- **Doc. RNDr. Markéta Martínková, Ph.D.**
- Prorektorka pro studijní záležitosti
Univerzity Karlovy
- email: studijni@prorektor.cuni.cz

Poděkování:

„Hlavní koordinátoři projektu za Univerzitu Karlovu tímto děkují všem zapojeným – jen na základě jejich ochotné a efektivní spolupráce mohl tento výstup vzniknout.“